

Déli Hirnapló

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDÉKEN
ELŐFIZETÉSSEL: havonként 50 Lei, negyedévre 180 Lei, fél-
évre 320 Lei, egy évre 580 Lei. • Kötetértéke, valamint
állami nyugdíjasként részére: havonként 60 Lei, egy negyedé-
vére 180 Lei, egy félévre 320 Lei és egy egész évre 580 Lei

ÉVFOLYAM / 174. SZÁM.

TIMISOARA, 1930 AUGUSZTUS 2, SZOMBAT

ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN LEI 5

Aratásunk

Irtó: Vásárhelyi Imre

Kereskedelmi és gazdasági életünk keserves feljajdulása, megélhetésért küzdő száz-
ezrek seregének sopánkodása
között aratták le a mezőgaz-
dink idei bőséges gabona-
termésüket. Valamikor lélek-
elölő ünnepélyek, vigasság,
ékes muzsikaszó, a gazdának
örült mosolygó arca mellett
születtek be az aratás, hiszen
tört a gabona bőségéből
minden kötelezettség teljesíté-
sre, jutott elraktározásra is
egy mennyiségben, hogy a jövő
esztendőig bőven maradjon
enyvér, a nagyvásáron pedig
annyi pénz, hogy családjának
minden egyes tagja részére
megvásárolhassa évi ruhakész-
letét.

Ma is megjött Istennek ál-
lásával a bőséges buzatermés,
a gazdáink továbbra is gond-
talan arccal, borult kedéllyel
várják a termést. Bárhogyan is
essen számot gabonatermé-
nének értékesítésével a gazda
befolyó ellenértékből gond-
talan megélhetést, hacsak a
jövő esztendőig is, biztosítani
képtelen.

Tartozásainak magas kama-
i, hátralékos és új adóinak
szaporodása, évek hosszú sora
óta fel nem újított ruházata,
elavult gazdasági eszközei,
országállományának szaporitá-
sára, mind-mind halaszthatatlan
rendezést kívánnak. Vajjon
szerezheti-e mindezeket, vagy
szükségnek csupán egy részét is
abonaterméseknek értékesíté-
sével?

A gabonaárakat konferen-
ciákkal, tanácskozásokkal, a
szabadkereskedelem guzba-
törvénye mellett szabályozni
aligha lehet, az áruk alakulása
szabadul a szabadkereskedé-
lem keretén belül kifejlődő
kereslet és kínálatból van füg-
gővé téve. A bajok kufforrá-
sát ne a mai alacsony gabo-
naárakban keressük, hanem
sürgős intézkedéseket kérünk,
hogy a gazda termékeinek
mai ellenértéke mellett is teljesí-
thesse kötelezettségét, be-
szerezhesse kereskedelmi és
pari szükségleteit. A buza ára
mindenkor fokmérője volt az
aranyparitásnak, ennek árához
kell tehát simulnia minden
más ipari vagy kereskedelmi
értéknek. Sürgősen alkalmat

Lezárták a munkásotthont:

A mára tervezett vörös napon a hatóságok elfojtanak minden rendzavarási kíséretet a nyu- galom biztosítása érdekében

A temesvári rendőrség teljesen
felkészülten várja augusztus elsejét.
Az eddigi előjelek szerint valószínű,
hogy a Moszkva által az egész vi-
lágra elrendelt vörös nap Temes-
vároton semmiféle rendzavarásra nem
ad alkalmat, mert a hatóság minden
óvatossággal fogantatott. Azokat,
akiket az augusztus elsejei
előkészületek miatt és más gyanu-
okok alapján őrizetbe vettek, a
rendőrségi cellákban helyezték el,
és a nyomozás további során dől
el, hogy szabadon engedik-e őket,
vagy pedig átkísérik az ügyész-
ségre. A munkásotthonban folyta-
tott házkutatás eredményéről, az
eddiggi nyomozás és vizsgálat ada-
tairól a hatóságok semmiféle köz-
lést nem tettek a sajtónak.

Tegnap különben megjelent
a temesvári munkásotthon-
ban Niculescu Özséb dr.
rendőrprefekturái titkár és
a munkásotthon hatósági
zár alá helyezte. Az otthon-
ban rendőrséget helyeztek
el és annak vezetője utasi-
tást nyert, hogy az épü-
letbe senki sem léphet.

A hatóságok minden tekintetben
előrelátó intézkedésekkel óvják meg
a rendet és esetleges rendzavarás-

kell a gazdának nyújtani,
hogy a mai napon még min-
dig fennálló 15—24 százalékos
váltókölcsonét hosszabb lejá-
ratu és legfeljebb 8—10 szá-
zalékos kölcsönre konvertál-
hassa. Ily konverziós kölcsö-
nőknél az államnak el kell
engednie, vagy legalább is
nagyobb kedvezményt kell
nyújtania, a horrorilisan ma-
gas bekebelezési illetékekre.
A megterhelt birtokoknál meg-
felelő adóleírásokat kell enge-
délyezni.

A háborús évek előtt a
gazda behozott egy méter-
mázs buza árából vásárol-
hatott meg egy pár jó csiz-
mát, ma hogy ugyanezt meg-
vehesse, három-négy méter-

nek még csirájában veszik elejét. A
karhatalomnak a veszélyeztetett he-
lyekre való gyors odaszállítása vé-
gett — értesülésünk szerint — a
rendelkezésre álló teherautókat ké-
szelőbe helyezték.

A mára tervezett vörös nap elő-
készületei alkalmából
egy hét előtt letartóztatták
Komanov Obrad nevű cse-
nei lakost — és amint erről
már beszámoltunk — nála
kilenc kiló izgató tartalmu
röpiratot találtak.

Komanovot a csendőrség a te-
mesvári ügyészségre kísérte és az
ügyészség a tettenérés folytán a
gyorsított eljárás alapján a Mar-
zescu-féle rendtörvényre való hivat-
kozással elkészítette Komanov ellen
a vádiratot. A temesvári törvény-
szék szüneti tanácsának tegnap
kellett volna Komanov felett itél-
kezni. Az ügyet Gabriel dr.
Munteanu törvényszéki tanács
foglalkozott, azonban a tárgyalás
megkezdésekor Bürger Ernő dr.
és Nagy Hugó dr. védők a gyor-
sított tanács ellen illetékességi ki-
fogatást emeltek és kérték az ügyet
a rendes büntetőeljárás szerint tár-
gyalni. A kifogások ügyében

a tanács tagjai között véle-
ményeltérés támadt és így

mázs buza kell áruba bo-
csátania! Nagyrománia első-
sorban is agrárállam, első-
sorban kell tehát gondoskodni
mezőgazdáink szomorú hely-
zetének megjavításáról, ipari
és kereskedelmi termékeink
olcsóbbá tételére nézve pedig
minden rendelkezésre álló
eszközt felhasználni. Gazdáink
helyzetének javulása maga
után vonná súlyos válságban
szenvedő ipari és kereskedel-
mi vállalataink fellendülését
is. Gazdáink jóléte új vérke-
ringést adna iparunk és ke-
reskedelmünk életének.

A bánóság kereskedői a leg-
nagyobb üzleti forgalmat min-
denkor a hetipiácokon érték
el, vagyis akkor, amidőn a

ebben a kérdésben három
tagra kiegészített tanács fog
dönteni.

Valószínű, hogy szombaton kerül
Komanov ügye ismét a törvényszék
elő.

Temesvároton különben tegnap este
rend uralkodott és hasonló jelenté-
sek érkeztek a kormányzóság ha-
táskörébe tartozó többi városból is,
ahol a hatóságok ugyancsak a
legerélyesebb intézkedéseket foga-
natosították a rend megóvása érde-
kében. Így minden remény megvan
arra, hogy a mai vörös augusztus
elseje nyugodtan fog eltelni.

*

Az augusztus elsejei kommu-
nista tüntetések ellensúlyozá-
sára másfelé is a legszigorubb
óvatosságot tettek. A
budapesti rendőrség szinte
óráról órára kísért be az
utóbbi napokban veszedelmes
kommunista agitátorokat, akik-
nek száma tegnap már nyolc-
vanra emelkedett. Elfogtak
többek között egy külföldi
kommunistát is, aki minden
valószínűség szerint moszkvai
futár volt. A magyar állam-
rendőrség a legnagyobb erély-
vel vet gátat az esetleges
zavargásoknak.

falu népe, gazdáink jöttek be
a városba és termékeik érté-
kesítése után első utjuk a
kereskedőhöz vezetett, ahol
szükséges bevásárlásaikat
eszközölhették. Ma ugyancsak
ezen napokra számítanak ke-
reskedőink, de a forgalom
nem javul ezeken a napokon
sem, mert gazdáink utja első-
sorban is a bankokba vezet,
hogy rendezzék magas kamat-
tartozásaikat, vagy az adó-
hivatalban fizetik be össze-
kuporgatott garasait.

Ezek megszűnésével remél-
jük elérni azt az aratást, mely
derüt hoz nemcsak gazdáink
mai gondterhes arcára, de de-
rüt és szebb jövőt kereske-
delmi és ipari világunkba is.

Kivándorlás Franciaországba: A Resica-művek munkásait csoportosan szerződtesik francia bányákba

Resica a reménytelen szomorúság napjait éli. Két hét előtt a munkások megszüntették a részleges sztrájkot és lemondtak róla, hogy követeléseik kivívására az általános munkabeszüntetés fegyverét vegyék igénybe. Mindezt azért tették, mert hitték, hogy a Resica-művek igazgatósága mégis csak belátja, hogy a mai helyzet tarthatatlan és a gyár érdeke is az, hogy a munkásságnak megadják a megélhetési lehetőséget. Megígérték, hogy mindezt megteszik, de nem tettek meg semmit. Azt is ígérte az igazgatóság, hogy a további munkásbocsátást megszünteti és ezt az ígéretét sem tartotta meg.

Sztrájk nincsen, de azért a munkások mégsem dolgoznak. Naponta megjelennek munkahelyükön, de ott közlik velük, hogy nem tudják őket foglalkoztatni és hazaküldik őket.

Naponta majdnem ugyanannyi munkás megy haza kényszerűen, mint amennyi dologba indult. Van munkás, aki hetenkint mindössze egy-két napig dolgozik.

Az elmúlt két héten át több munkásgyűlés volt, amelyeken elkeseredett felszólalások hangzottak el az igazgatóság taktikázása ellen. Többször felmerült már a gondolat, hogy mégis kimondják az általános sztrájkot, de az utolsó pillanatban elállottak ettől a szándéktól, mert nem akarják magukra venni a felelősséget a bekövetkező eseményekért.

De a huzavonát megelégték már és szombatra, aug. 2-ra általános munkásgyűlést hívtak egybe, amelyen fontos döntéseket akarnak hozni.

A bizonytalanságban tengődő munkások között éppen ezért nagy hatással volt, amikor most megjelent közöttük a bukaresti francia követség gazdasági osztályának két megbízottja és Franciaország számára munkásokat verbuvált. Jelentkeztek is azonnal sok százan, akik közül a franciák egyelőre mindössze kétszázat válogattak ki. Valamennyien szakmunkások különböző vas- és szakkörökben. Sajnálatos körülmény az, hogy a legtöbben ezek közül olyanok, akik pillanatnyilag nem

munkanélküliek. Ezek a munkában állók azonban abból indulnak ki, hogy a Resica műveknél egyáltalán nem biztos ma, a kenyérük és nem lehet tudni, hogy mikor bocsátják el, vagy pedig tartósan szabadságot adják nekik. A Resica-művek igazgatósága viszont nem siet a megüresedett helyeket munkanélküliekkel betölteni, hanem örül, hogy munkásainak száma fogy.

A kétszáz resicai munkás

Kubán Endre

Katonai igazolvány nélkül a rendőrség nem állít ki utlevelet 18—50 év közötti férfiaknak

A temesvári rendőrprefekturára a belügyminisztériumból tegnap két fontos rendelkezés érkezett. Az egyik utasítás értelmében mindazok, akik Franciaországba utaznak, kötelesek a vizumaikat valamelyik belföldi konzulátuson megszerezni, mert román utlevélre külföldi francia konzulátus nem ad vizumot. Francia vizum a temesvári francia konzulátuson is kapható. A másik rendelkezés az utlevelekhez szükséges katonai igazolványokra terjed ki és a tartalékos tisztekre vonatkozólag könnyítést tartalmaz. A 18—50 év közötti férfiak csakis abban az esetben kaphatnak utlevelet, ha a hadkiegészítő parancsnokságtól erre a célra kiállított igazolványuk van. A 18—24 év közötti ifjak csupán akkor kapják meg ezt az igazolványt — tekintet nélkül katonai helyzetükre, — ha igazol-

augusztus 5-én indul francia földre. A francia megbízottak kilátásba helyezték, hogy augusztus 10-én újból Resicára jönnek és akkor határozás munkást fognak elfogadni.

Igy kényszerítik a régi, bevált resicai munkásokat, hogy vándorbotot ragadjanak és idegenbe menjenek a darab kenyér után.

ják, hogy érettségivel rendelkeznek. A tartalékos tiszteknek azonban a legújabb rendelkezés értelmében nem kell külön katonai igazolványt szerezni az utlevél elnyeréséhez és elegendő, ha bemutatják a rendőrség utlevélosztályán a tiszti katonai könyvecskét, amellyel igazolják, hogy a katonai szemlén pontosan jelentkeztek. Az altiszti és közlegényi rangban levőknek viszont továbbra is szükséges a hadkiegészítő parancsnokságtól az igazolvány beszerzése. A temesvári rendőrség a 18—50 év közötti férfiaknak katonai igazolvány, vagy pedig tartalékos tiszti könyvecské felmutatása nélkül semmi szín alatt sem engedélyez utlevelet. Az intézkedés legszigorubb betartását maga Crenian Aurél rendőrprefektus ellenőrzi és az ma már életbe is lép.

Az aradi sikkasztó vasuti tisztviselőket büntetését a temesvári tábla megerősítette

Két év előtt nagy feltűnést keltett az aradi vasuti üzletvezetőségél felfedezett sikkasztás, melyet Müller Ede vasuti főellenőr és társai követtek el. Müller Ede, hogy nagyuri életmódjához a szükséges pénzt megszerezze, Fofiu Koriolán, Csiszár Antal, Csányi János, Balog Sándor és Kercsó János tisztviselőtársaival bűnszövetkezetet létesített a sikkasztás elkövetésére. A visszaéléseket hamis bérlajstromok útján követtek el olyan módon, hogy a már egy-

lán, Csiszár Antal, Csányi János, Balog Sándor és Kercsó János tisztviselőtársaival bűnszövetkezetet létesített a sikkasztás elkövetésére. A visszaéléseket hamis bérlajstromok útján követtek el olyan módon, hogy a már egy-

szer kifizetett lajstromokról a kifizetést jelző adatokat kitörölték az összeget még egyszer felvették. Az évek során elkövetett sikkasztások révén több millióval károsították meg a vasutat. A sikkasztás felfedezése véletlen műve volt. Bukaresti központi levéltárban, ahol a fizetési lajstromokat őrizték, észrevették, hogy több lajstrom hamis. Azonnal vizsgálat indult, amely a bűnös üzelmek felfedezésére vezetett. Az aradi törvényszék Müller Ede és társainak ügyében több tárgyalás után május tizedikén hirdette ki az ítéletet, melykor is sikkasztás, csalás és okhamítás miatt Müller Edét három évi fegyházra, Csányi Jánost és Csiszár Antalt két-két évi börtönről, Fofiu Koriolán és Balog Sándort egy-egy évi börtönről, Kercsó Jánost pedig kilenc hónapi börtönről ítélték. Az ítélet ellen Müller, Csányi, Csiszár és Balog felebbezték és az ügyük a temesvári ítéltábla elé került. A tábla tegnapi tárgyaláson a vádlottak védői felmentést, szemben az ügyész a büntetés jóváhagyását kérte. Hosszabb tárgyalás után a tábla kihirdette az ítéletet, amely szerint Müller Ede, Csányi János és Csiszár Antal büntetését jóváhagyta. Balog Sándort nem találták bűnrészességen bűnösnek, hanem csak bünpótlásban, ez pedig amnesztia alá esik és ezért Balogot felmentették. Müller Ede és társai pedig amnesztia alá nem esnek és ezért Balogot felmentették, a többiek semmisségi panaszt nyújtottak be.

Administrația județului Timiș-Torontal

No. 14845/1930

Publicațiune de licitațiune

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 11 Aug. 1930, ora 12 a. m. se va ține licitațiune publică cu termen scurt de 15 zile pentru refacerea drumului județean Det-Bocsa km. 24—36 aprovizionat cu acești cu 270 m. c. nisip și pentru cilindriera pietrei sparte deja furnizate pe drum.

Licitatiunea se va ține la Prefectura județului Timiș-Torontal Palatul Societății Timiș-Bega în biroului Președinte al deleg. cons. județului II în conformitate cu dispozițiunile art. 88-110 din legea C. publice și la pretura Deta.

Dni concurenții vor depune oferta cu ofertele lor timbrate conform legii, și o garanță de 5% asupra sumei oferite în numerar sau în efecte de Stat, — care garanță după adjudicare se va completa — conform art. 105 din legea C. publice până la 10%.

Pe plicul închis și sigilat al ofertei se va indica: a) Numele Ofertantului, b) Soseaua județeană la care se refera oferta.

Oferte în valută forte, întârzieri sau date prin telegramă telefon, supraoferte nu se admite.

Valoarea lucrarilor de pe deviz este de Lei 255.000.

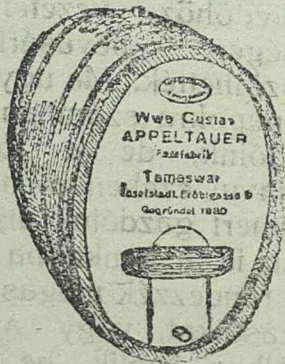
Devizul, caetul de sarcini, și orice alte informațiuni se pot obține zilele de lucru între orele 9—13 de biroul Economic județean, etajul No. 9.

Ofertanții vor indica în scris oferta că cunosc în întregime deviziunile din chestiune și acceptă toate condițiunile stipulate în caetul de sarcini.

Timișoara, la 17 Iulie 1930.

Administrația județului Timiș-Torontal

Özv. APPELTAUER GUSZTÁVNÉ
HORDÓGYÁRA
Temesvár-Józsefváros, Fröbl-utca 6.
Telefon 907 Alapítva 1880



Elsőrendű új hordók és kádak ugyan szintén hus- és káposztakádák hasított főlgyfából minden nagyságban állandóan raktáron.
Gyárberendezések és raktárhordók különleges készítése.
Javításokat azonnal elintézzük.
Szolid árak.
Elsőrendű kivitel.
Többszörösen kitüntetve.

Timișoara.

Kenyo

Zinko-örfü.

metalo-örfü.

Clisé

A kormány feltételei és nem az igazgatók elleni harc enyhíthetik a magyar színészet helyzetét

Lég csak az előzetes magyar igazgatói engedélyeket adták ki a városban és máris megindult a harc a sajtó egy részében egyes igazgatók ellen. A harc legszenvedélyesebb hullámai Szendrey Mihály személye körül csapkodnak, aki a Temesvár—aradi színikerületet nyert előzetes engedélyt. Feltűnik a lapokat és megállapították, hogy egyetlen színigazgató van, aki ellen kifogásokat nem tehetnek. A támadási felület mindkét oldalon egy és ugyanaz, amiből látni kell következtetni, hogy a bajok forrása nem annyira a színigazgatóknak, mint inkább a viszonyokban keresendő. Az általános gazdasági viszonyokban, a színházirodalom terén és nem utolsósorban a köznevelésben az akadályokban, amelyek a köznevelésben a kormány intézkedése folytán tornyosulnak a magyar színigazgatók működése elé. Az országban hét magyar színigazgató kapott koncessziót, amely akkor lesz érvényes, ha a feltételeket teljesítik. Hosszabb ideig nem lehetett megállapítani, hogy mennyiben a színházirodalmi viszonyok meg nem változtatja ezeket a feltételeket, aligha fogja a végleges engedélyt egy is elnyerni.

Román nyelvvizsga, az elsőrendű társulatoknál körülbelül egymillió lei letétbe helyezése és a műsorok mindenkor egy hónapra előre való bemutatása olyan feltételek, melyeket nem igen fogják teljesíteni a direktorok.

Ezért kárba vesztett fáradság a koncesszionált igazgatók támadása, talán inkább lenne helyénvaló az energiát arra fordítani, hogy a kormányt meggyőzzük feltételeik gyilkosvoltáról.

Koncentrikus támadás indult meg Szendrey Mihály ellen is, aki hozott intézett levelében ezeket vázolja a támadásokra:

Azt hiszem, ha egyáltalán semmi támadásra nem nyilatkozom, hogy megszűnnek az igaztalan meghurcolások. A világkrízisben, amikor a színészet Párisból Bukarestig összeomlott, utólag szomorúan igazolva lett, hogy mindenütt nagyobb baj, mint nálam, mert hiszen én hivatalosan igazoltam, hogy az összevezetett éhezés alatt milyen nagy összegeket kaptak tagjaim és

ha külső befolyások és érdekek nem buzdítják sztrájkra és az igazgató félrehevésére a tagokat, a színpártoló egyesület kilátásba helyezett segélye és a husvéti sztrájk miatt elmaradt előadások jövedelme talán még feleslegesen is adott volna.

Vizsgálatot kértem és a vizsgálat megállapította hivatalosan az igazgatókat, de a cél az igazgató félrehevése volt. A hatóságok, a közönség, a sajtó elítélte ezt a burkolt kommunizmust, de mégis utjába vagyok ma is az érdekelteknek és csak az a jelszó, hogy "ittenni az utból". Aradon, ahol tizenkét éve működöm, nem igazolom magam, hiszen itt egy életet töltöttem becsületben, de a Temesvári Hírnap, melynek hálás vagyok

azért a sok szép cikkért, amelyeket előadásaimról írt, most egyszerre azzal vádol, hogy a botrányokat rendeztem, adósságokat csináltam, sirtam és fönkretettem a temesvári színészetet. Ezekre tisztelettel a következő szerény megjegyzéseket teszem:

Egy évtized óta Temesvárott egy rendes színházi idény nem zajlott le. Az aradi társulat ebben az általános depresszióban, mely mindenütt volt a hirdett előadásokat műsor- vagy szerepváltozás nélkül végigjátszotta.

A városból mindenkor úgy távozott a társulat, hogy sehol a leg-

csekélyebb adósságot nem hagyta. A város és a színpártoló egyesület segítette a társulatot, mint máshol is. Ezek lehettek botrányok, — jó és rossz előadások, a helyzetből folyó felelőtlenség, amely Aradon a még Temesvárott előkészített sztrájkban tört ki. Ezt is elismerem, de nem ismerem el azt a rosszakaratot, hogy harminc éves becsületes munkámat elhomályosíthatja egy előre elkészített rosszakaratu társulati forrongás. Hiszen emberek vagyunk és Hamlet szerint: Bánj mindenkivel érdeme szerint: melyikünk kerül el a mogyorófapálcát? ...

Fogadja, Szerkesztő Ur, levelem közléseért hálás köszönetemet, melylyel vagyok öszinte híve

Szendrey Mihály

Fából vaskarika

vagy

Van nagytanács, de kiegyesítik az ideiglenes bizottságot

Megirtuk, hogy Nagyváradon a belügyminiszter nem az abszolút szótöbbséget nyert Soós István drt erősítette meg az alpolgármesteri székben, hanem Póp Romulusz drt nevezte ki, ami a magyar társadalomban érthető megütöközést váltott ki. A belügyminiszter rendelkezése után igen furcsa helyzet keletkezett a nagyváradai városházán. Az ügyeket ugyanis jelenleg még az ideiglenes városi bizottság vezeti, amelynek négy kisebbségi tagja van. Közülük Fried János dr. és Soós István dr. szabadságon vannak. Lazar Aurél dr., az ideiglenes bizottság elnöke tegnap ülésre hívta össze a bizottságot, a meghívóra azonban Szabó Károly kisebbségi azt írta rá: Nem fogadom el, míg Markovics Ignác dr. cionista tanácsos magyar

nyelven írt levelében közölte, hogy a Soós István dr. mellőzésével a Magyar Mártort ért sérelem miatt nem hajlandó a városházára menni. Az ideiglenes városi bizottság így határozatképtelenség miatt ülést nem tarthatott. A városi nagytanács még nem vette át a város vezetését és így a nagyváradai városházán jelenleg ex-lex uralkodik. Lazar Aurél dr. elnök és a megerősített főpolgármester igyekszik a kellemetlen helyzetből szabadulni és sürgős felterjesztést intézett a belügyminiszterhez, hogy egésszítse ki az ideiglenes bizottságot. Az a fura helyzet állott elő, hogy még mindig új tagokkal egészítik ki a városi ideiglenes bizottságot, amikor már megválasztott főpolgármestere és megalakult nagytanácsa van a városnak.

Temesvár polgárságának terhein könnyíteni kíván az új főpolgármester

Balta Koriolán dr. főpolgármester tegnap jelentést tett a kormányzóságnak, hogy a városi nagytanács tagok távolléte miatt a városi nagytanács első rendes ülését csak szeptemberre hívja össze. A főpolgármester különben jövő héten megkezdni nyári szabadságát, amelyet Karlsbadban tölt el és szeptember harmadikán veszi ismét át a város

ügyeinek a vezetését. A főpolgármester programjára vonatkozólag a következő kijelentéseket tette:

— Teljes erővel megindítjuk a termelő munkát. Tudom jól, hogy állásom szociális és népjóléti problémák megoldását kívánja. Megtekintettem a Kunz-telepet és ott bizony szomorú állapotok uralkodnak. Gondom lesz a Kunz-telep és

Argentina, Brazília és Uruguayba

az egyedüli német társasággal, amelyek hajói csak délamerikai kikötőkbe futnak, egységes III. osztályu hajók, „Cap Arcona” a világ egyetlen hajója, amely Hamburgtól Délamerikáig csak 12 napig megy.

HAMBURG-DÉLAMERIKAI GÓZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG

Klein Gyula

ügynöksége

Központ: Timisoara, Str. I. C. Bratianu 6

Fiókók: Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucuresti, Bul. Dinica Gosiscu 41 bis Cernăuți, Str. Reg. Ferdinand 27. Chisinau, Str. Negustorilor, Casa Barbatat Német hajók, német konyha, német kiszolgálás. Gyorsvonat Hamburgig.

más nyomortanyák lakosainak támogatására, erre kötelez a humanitarius érzés is. Visszatérésem után haladéktalanul hozzákezdünk a jövő évi költségvetés összeállításához. Alapos revízió alá kívánom venni a különböző városi illetékek ügyét. Mi nem azért vagyunk itt, hogy az utódoknak összegeket gyűjtsünk és ami befektetést ma eszközölünk, azt ez a generáció fizesse is ki. Programom talán abban foglalható össze: könnyíteni akarok minden téren a polgárság terhein. Foglalkozom a munkanélküliséggel és a költségvetésben a város erejéhez mérten erről is történik gondoskodás. A városi vállalatok komercializálása szintén gondomat képezi és alapos revízió alá vesszük úgy a vízvezeték, mint a villanyvilágítási díjakat. Ahol lehetséges, a polgárság teherviselési kötelezettségén könnyíteni kívánok. Elő kívánom mozdítani az építkezést és az ezzel járó különböző városi díjakat alaposan csökkentjük. Nagyjában ez a munkaprogramom és hiszem, hogy a polgárság bizalma révén valamivel hozzájárulhatok Nagy-Temesvár fejlődéséhez.

A vízhiány miatt

megőrülnek az emberek olasz földön.

A délolaszországi földrengés borzalmas pusztításai a lakosság körében még mindig nagy lehangoltságot okoznak. A kormány széles körű segélyakciója ellenére mindenütt kétségbeesett és elfásult embereket lehet látni. Alig van család messze vidéken, aki ne gyászolná valamelyik hozzátartozóját. Az életben maradt emberek ezrei keveset törődnek az újjáépítés munkájával, amely pedig igen szépen halad előre. A legtöbb helyen a földrengés következtében a kutak kiapadtak és a katasztrófális vízhiány miatt sokan megőrültek. Eddig tizenegy községben a rend és nyugalom nagyobbára helyreállt. A romok helyén új házak épülnek és Mussolini személyesen vezeti a segélymozgalom, valamint az építkezés ellenőrzését. Ezúttal rendkívül masszív kőházak épülnek a katasztrófa színhelyén, hogy a lakosok újabb csapás esetén védelmet találjanak az ellentálló épületekben. A halottakat haladéktalanul elégetik, nehogy a nagy hőség miatt pestis lépjen fel.

Tuka 15 évi fegyházbüntetése — jogerős. A brünni legfelső bíróság tegnap délelőtt hirdette ki Tuka Béla dr. ismeretes hazaárulási perében az ítéletet, amely végleg megpecsételte a vádlottak sorsát. A legfelső bírói fórum teljes egészében magáévá tette a pozsonyi elsőfokú bíróság, valamint a pozsonyi tábla ítéletét és ezzel Tuka Béla tizenöt évi, valamint Snatzky Károly öt évi fegyházbüntetését jóváhagyta. Valószínű, hogy az elítélteket a lipótvári fegyintézetbe szállítják. Tuka a fogság alatt nagyon megtört és megöregedett. Öccse jelenleg Romániában tartózkodik és Nagyváradon tanul.



HIREK

A koronázás szeptember huszonegyedikén lesz

A közvéleményben és az egyes fővárosi lapokban legutóbb az a hír látott napvilágot, mintha a kormány helyzete megingott volna és hogy a miniszterelnök benyújtotta az uralkodónak a lemondását, aki azonban azt nem fogadta el. A miniszterelnökség sajtóosztálya tegnap kiadott kommunikéjében ezeket a híreket a legerélyesebben cáfolja és hozzáfűzi, hogy a kormány bírja a király bizalmát. A kormányelnök kihallgatása hosszú lefolyású volt és ezen alkalommal Maniu az uralkodóval a legaktuálisabb kérdéseket tárgyalta meg. Többek között a koronázás előkészületei is szóba kerültek és a király ama óhajának adott kifejezést, hogy a koronázás szeptember huszonegyedikén menjen végbe. Maniu azt az indítványt tette az uralkodónak, hogy a koronázás időpontját októberben állapítsák meg, mert akkor hosszabb idő marad a koronázás előkészületeire. Az uralkodó azonban megmaradt álláspontja mellett és a koronázás időpontja a király kívánásához képest szeptember huszonegyedikére lesz. A király azzal indokolta meg elhatározását, hogy szeptemberben még szép az időjárás és inkább alkalmas az ünnepek lefolytatására. Félhivatalos jelentés megerősíti a koronázás dátumát. Erre való tekintettel már most megkezdik az összes előkészületeket, a kormány tagjai közül senki nem megy szabadságra és nem hagyja el az országot. Közöltük azt is, hogy a miniszterelnök augusztus első napjaiban régóta tervezett külföldi útját akarta megvalósítani. A koronázás előkészületei miatt ez az utazás is elmarad és Maniu is itthon fog tartózkodni.

— A hadirokkantak kedvezményes vasúti utazása. Az államvasutak vezérigazgatósága közli, hogy a hadirokkantak, árvák és hadiözvegyek kedvezményes vasúti utazásra szóló igazolványait minden további formáság mellőzésével szeptember tizenötödikéig meghosszabbította. A vasúti pénztárak a személyazonosság igazolvány alapján kötelesek a vasúti jegyeket kiadni.

— Az elhanyagolt munkástelep. A munkástelepen lakó temesváriak küldöttsége panasszal járult tegnap Balta Koriolán dr. főpolgármester elé. Azt sérelmezték, hogy a munkástelepen nagy a por, az utcák elhanyagoltak és senkisé gondozza azokat. Kérték, hogy a városi locsolókocsik naponta öntözzék a munkástelep utcáit is. A főpolgármester megígérte, hogy a jogos panaszt teljesíti és gondja lesz, hogy az utcákat rendbe hozzák.

— Házépítők küldöttsége a városházán. Roós Péter nyugalmazott százados és Légrady István vezetésével a temesvári házépítő szövetkezet küldöttsége jelent meg tegnap Balta Koriolán dr. főpolgármesternél. A küldöttség azt kérte, hogy a város támogassa a szövetkezet akcióját és mondjon le az egyes városi telkekre bekebelezett elsőbbségi jogáról, hogy így az építéshez a bankok könnyebben adjanak pénzt. Ezenkívül a város két millió lei értékű részvényt jegyezzen és megfelelő biztosíték ellenében az építkezésekhez adjon téglát. Roós emlékiratot is nyújtott át a főpolgármesternek, aki azt válaszolta, hogy a szövetkezet kérelmének a teljesítése a városi nagytanács elé tartozik. A főpolgármester és a küldöttség tagjai ezután hosszasan megvitatták az építkezés problémáját.

* Orvosi hír. Róna Nándor dr. volt belklinikai tanársegéd és tüdőszanatoriumi házi orvos, újra rendel: Temesvár-Belváros, Bánáti-ház, telefon 16 29.

Lábizzadás ellen **PODOL** frissit, üdít, lábat puhán tartja

— Uj kisebbségi panasz a Népszövetség előtt. A szlavoniai Cili városkában még a háboru előtt német házat létesítettek. A háboru után a jugoszlávok a német házat birtokba vették azzal az indoklással, hogy a ház olyan kulturintézmény tulajdonát képezte, amely immár csak Ausztria területén működik. A cili németek a döntésbe nem nyugodtak bele, újabb kérelmet intéztek a német ház tulajdonjogának elismerése végett, ezt azonban most újból elutasították. A szlovéniai németek erre elhatározták, hogy a cili német ház miatt panaszt tesznek a Népszövetségnek. Ez az első eset, hogy a szlovéniai németek kisebbségi sérelmében a Népszövetséghez fordul.

Nézze meg Ön is *Berki Lilit* és *Gózon Gyulát*. Szombat és vasárnap este **a városi színházban**

— Üdvözet a Déli Hírlapnak. Montevideóból képes levelezőlapot hozott a posta a Déli Hírlapnak. A levelezőlapot a román válogatott csapat temesvári tagjai írták alá, melyben szívélyesen üdvözik a lapot csütörtökön kézbesítette a posta, ugyanazon a napon, amikor a román válogatott csapat Montevideóból elindult Európa felé.

* A mentősorsjegyek nyerevényeit teljes összegükben minden levonás nélkül az Első Temesvári Takarékpénztár fogja kifizetni. A nyerevényvel kihuzott sorsjegyek azonban először a mentőtársulatnál lesznek bemutatandók ellenőrzés és a vonatkozó utalványnak kiállítására végett. Huzás visszavonhatatlanul augusztus 5-án a Luna-parkban reggel 9 órától kezdve.

— Életének már nincs értelmé... Tegnap reggel özvegy Groszmann Simonné budapesti fogászati rendelőjében holtan találták Groszmanné Magda nevű huszonegy éves leányát. A fiatal teremtes öngyilkos lett és gázzal mérgezte meg magát. Groszmann Simon dr. valamikor hírneves fogász volt, aki a szerb királyi udvar fogorvosaként is szerepelt. Halála után a rendelőt kiadták egy másik fogorvosnak. Az életunt leány bucsulevelében csak annyit említ meg, hogy senkit sem terhel felelősség és meghalt, mert már nem volt életének értelme. Azt hiszik, hogy a leány azért lett öngyilkos, mert kiderült vőlegényéről, hogy nős ember.

— A zombolyai Landestreu sport- és dalegylet augusztus tizedikén tízéves fennállási jubileumával kapcsolatban, mint jelentettük, zászlószentelést tart. A kettős ünnepély impozánsnak mutatkozik, mert azon harmincöt dalárda összesen 850 dalossal vesz részt. Az ünnepekre a rendezőség gazdag műsort állított össze, melynek fénypontját a zászlószentelés képezi. A műsor szombaton, augusztus kilencedikén este veszi kezdetét, amikor a vendégek tiszteletére ismerkedési estélyt rendeznek. A vasárnapi műsor zenés ébresztővel kezdődik, amelyet mise és a zászló felszentelése követ. Utána szögbeverés lesz, melyen a hatóságok képviselői is részt vesznek. Délben bankett, melyet diszközgyűlés követ. Közgyűlés után kezdődik a hangverseny harmincöt dalárda részvételével. A műsort este táncmulatság zárja le, amely kilenc órakor kezdődik. A táncmulatságra a belépődíj husz lei.

Csak két napig, szombat és vasárnap játszik a *Budapesti Andrássy-uti színház*

a temesvári Városi Színházban

— Stirbey herceg lemondása. Bukaresti jelentés határozott formában közli, hogy Stirbey Barbu herceg a Resica művek elnökgazgatói állásáról lemondott. Utóda Balif tábornok, a koronauradalmak igazgatója lesz.

— Gyilkolt a kis örökség miatt. Gyilkosságot követett el Párisban Krausz Ábrahám romániai kereskedő. Krausz csak nemrég érkezett a francia fővárosba, mert megtudta, hogy elhunyt nagybátyja jelentős vagyont hagyott reá. A hagyatéki eljárás lefolytatásával ügyvédet bízott meg, aki két nap előtt közölte vele, hogy az ügyet nem vállalja el, mert az örökség mindössze néhány frankot tesz ki. Krauszt ez annyira elkészerítette, hogy revolvért rántott és az ügyvédet lelőtte. A feldühödött kereskedő egyik ismerőse ki akarta csavarni a fegyvert kezéből, de az hirtelen elsült és az ismerőst a golyó megölte. Az életveszélyes állapotban levő ügyvédet kórházba szállították, a gyilkos kereskedőt letartóztatták.

Vizum 60 lei
Vasúti bérlet 100 lei
Herzínél! Str. I. Vacarescu (Bem-utca)
Telefon 1604. Utlevé ügyekben dementes felvilágosítás. Legrégibb, lemegbízhatóbb iroda.

Télen mit zálogosítan majd el? Budapesti jelek közli, hogy a postatakarékpénztár kimutatása szerint idén eddig 108.252 tárgy zálogosítottak el. A zálog tárgyakra folyósított kölcsönök összege meghaladja a 29 millió pengőt. A zálog tárgyak között 45.000 bunda van.

* A Déli Hírlap Budapestben aldoan olvasható a Park-szálló kávéházában, VIII., Baross-tér

Ujabb nagy árleszállítás

Klein Dávid

áruházában

Temesvár-Józsefváros,

Bonnáz-utca

Utolsó árkivonat:

Divatbátiszt mintás méterje 22 lei	65
Mosóselyem, új minták	55
" maradék és hibás	55
Műselyem sima színekben	85
Creppe Georgete és Marocain	155
Creppe de chine	185
" Superior minőség	290
Batist színes kombinére	30
" dupla széles	45
Tussor színes kombinére	48
" Extra I-a	60
Opál, színes, duplaszéles	65
Sárgavászson 19, fehér	26
Lepedővászson duplaszéles	67
fehér	67
Zefir 25, 30, 35 és legf.	42
Ingpuplin Lindbergh	43
Ingpuplin, angol	65
Vászson, siffon, batisztsiffon	35
Fuggónyszövet azsuros, 150	58
cm. széles	58
Festő, kreton, delén	35
" maradék	25
Váltapaplan kreton darabja	365
" klotból	450
Flaneltakaró	310
" gyermeknek	115
Törülköző szürke mtrje	30
Törülköző rojtos 33, Frottir	65
drbja	65
Selyem fejkendő drbja	75
Nőiszövet kockás mtrje	50
" seviott	85
Férfiszövet	140
" őszi	155
Férfi szövetöltöny készen	950
Munkásöltöny vagy köppen	300
Esőköppen, Trench-coat	650
Zeugnadrág fiu 70, férfi	100
Kész gyermeköltöny	170
Férfing molino 75, zefir	95
Netzing 35, sporting	120
Apacsing	130
Uriing 2 gallérral zefir	170
" 2 " pouplin	210
Alsónadrág rövid 50, hosszú	63
Sportsapka mosó 50, szövet	75
Kombiné kész 75, reform-	42
nadrág	42
Cérnakeztyü 25, sportív	30
Zsebkendő 4, nyakkendő	6

Telefon: 12-92.

AUGUSZTUS

2 és 3

Szomb., vasárnap.
Este 9 órakor

A BUDAPESTI „ANDRÁSSY-UTI SZÍNHÁZ” VENDÉGIJÁTÉKA
— — — A VÁROSI SZÍNHÁZBAN — — —

DAJBUKÁT ILONA, BERKY LILLY

Bársony I. Gózon Gy. Ihász L. Berky J. Jankovszky Mara és Somló felléptével

Megbilincseltek banditák leütöttek a kísérelő csendőrt és a Dunán elmenekültek

Vakmerő betörőtársaság az utóbbi időben sorozatos rablásokat és fosztogatásokat követett el az osztrák fővárosban. Steigerwald József állítólag budapesti illetőségű betörő Kis János nevű társával Bécsben bünszövetkezetet létesített és a veszedelmes társaság ugyanakkor a dunaparti gyümölcsbódék áruit dézsmálta meg nagy előszere-ttel. Az elmúlt napok egyikén éj-nek idején behatoltak a Ringen az egyik előkelő uridivat üzletbe és azt alaposan kifosztották. A betör-ők az üzletben elegánsan kiöltöz-ködtek, jókora csomagban zsák-mányt szedtek össze, azután lesiet-

tek a Dunához és az éj leple alatt az egyik gazdátlan csolnokon el-eveztek a Dunán lefelé. A magyar parton azonban egy cirkáló csendőr észrevette a csolnokot, partra kény-szerítette a betörőket és megbilin-cselte őket. Néhány lépés után az elszánt banditák lebilincselte kézzel leütöttek a kísérelő csendőrt, elvették fegyverét és kényszerítették, hogy a bilincseket oldja fel. Ezután visz-szarohantak a Duna partjára és csolnakba ugorva hamarosan eltün-tek a Dunán. A bécsi rendőrség rádió útján körözti a veszedelmes gonosztevőket.

— Kitűnően élt a hamisított kétleiésekből. Jasiból jelentik, hogy Parliti községben a csendőr-ség letartóztatta Grentin Gábor orheii származású embert, akinél nagymennyiségű hamisított kétleiest találtak. Az illető elmondotta, hogy két éve rendszeresen hamisítja a kétleiéseket és ebből eddig nagy-szerűen élt. Vallomása során el-mondotta azt is, hogy ügynököket szerződtetett, akik a hamis ércpénzt elhelyezték és munkájuk után jutal-ékot kaptak. A csendőrség most Grentin büntársait keresi.

*** Vacsorára hideg buffet** változatos ételekkel, a legkényesebb igényeket is kielégítően készül a Zsuzsi vezetése alatt fennálló Tejivó és uzsonnázó csarnokban Józsefváros, Hunyadi-ut 16. Ebéd-menü 30 és 50 lei.

— Az ökölvívás világbajnoka. Párisi jelentés szerint a nemzet-közi ökölvívó szövetség tegnap esti ülésén tárgyalta Schmebling vitás világbajnoksági ügyét. A szö-vetség egy szavazat ellenében Schmebling mellett döntött, aki ez-zel az idei évre a nehéz sulyu ökölvívás világbajnoka lett.

Fényképező készülékek
és anyagok gyári áron. Előhívás másolások szakszerűen.
Kecskeméti-cégnél
Temesvár

— A lugosi adóhivatal sik-kasztói, A lugosi adóhivatalban történt sikkasztás ügyét sikerült tisztázni. Az ellenőrzést és a viz-gálatot Csokloff főellenőr vé-gezte, aki megállapította, hogy a sikkasztott összeg 149.999 leit tesz ki. A vizsgálat eredményeképpen Carabea könyvelőt felfüggesz-tették, mert bebizonyosodott róla, hogy az öngyikos Wunderlich-nének segítőtársa volt. A nyomozás egy másik tisztviselőnek a bűnös-ségét is megállapította, de az idő-közben Kanadába vándorolt ki.

— A stájerlaci férfitársulat, amely hatvanegy éves multra tekinthet vissza, nagy sikerrel mu-tatta be a Három a kislány című operettet, amely ugy Stájerlakon, mint a szomszédos Aninán szép sikert aratott. Az egyes szerepek-ben Zierler Fülöp, Chladny Lajos, Till Antal, Wagner Mici, Berger Hilda, Knittl Alice és Postin Midi tüntek ki. A zenekart Babiak János gyári zenekari karmester vezényelte és a gyári zenekar tagjai is nagy-ban hozzájárultak az operett sike-res előadásához.

— Nurmi új világrekordot ál-lított fel. Berlini lapjelentések sze-rint Nurmi, a futás világbajnoka, szülővárosában Aboban 1500 métert futott tréningen és a távolságot 3 perc 48 1/2 másodperc alatt tette meg. Ezzel 2 1/2 másodpercnyi idővel meg-javította a világrekordot.

*** Ha Temesvárra jön,** kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara.)

— Hűtlen pénzbeszedő. Farkas József, az Izrael Izidor gyár-városi szállítmányozási vállalat tulaj-donosa, feljelentést tett a rendő-rség ellen pénzbeszedője ellen, aki negyven ezer leiel nem számolt el és a városból nyomtalanul eltűnt. A pénzbeszedő lengyel állampolgár, még a háboru alatt került mint hadifogoly Temesvárra és lehetséges, hogy most Lengyelország felé vette útját. Kézrekerítésére megindították a nyomozást.

— A szovjet bombavető re-pülőgépeket gyárt. Moszkvai je-lentés szerint az imperialisztikus háboru ellen rendezett napnak fő-eseménye lesz ötvenegy új bomba-vető repülőgépnél átadása a vörös hadsereg számára, amely repülő-gépeket a munkások pénzéből ké-szítették.

*** Kacagástól hangos** a gyár-városi Szarvas-kávéház kerthe-lyisége, ahol Várad Aladár tel-jesen újjászervezett társulatával ren-dezi meg vig estélyeit. Szinre ke-rülnek a legujabb bohózatok, tréfák, magán- és táncszámok. Kezdeté este 10 órakor, belépődíj nincs. Reggelig nyitva. Kedvezőtlen idő esetén elő-adás a kávéházban.

— Betörővilág Temesben. Ves-zedelmes rablóbanda garázdál-kodik a bánsági községekben. Né-hány nap előtt betörők jártak Mórícöldön és Orczyfalván, tegnap éjjel pedig betörték Tóth Gerzon-né végvári kereskedő üzletébe, asonnan százezer lei értékű holmit raboltak el. Két nap előtt Sipet községben jártak a betörők, ahol egy üzletet és öt gazda lakását fosztották ki. Valószínű, hogy eze-ket a betöréseket mind jól meg-szervezett banda követte el, amely-nek kézrekerítésére a csendőrség széleskörű nyomozást indított.

*** A Bessenyei-telep katolikus hitközsége** műkedvelői gárdája a józsefvárosi Rózsa-utca 2. szám alatti Varga-féle vendéglőben augusz-tus másodikán nagy műsoros estét rendez. Kedvezőtlen időjárás esetén az előadást későbbi időpontra ha-lasztják el.

— Sikkasztó közjegyzői alkal-mazott. Chiroi Demeter dr. tem-esvári közjegyző feljelentést tett a rendőrségen Bosteanu János nevű alkalmazottja ellen, aki több fontos okmány ellopásán kívül há-romszáz ajánlott levél díját is elsik-kasztotta. A feljelentés alapján a rendőrség házkutatást tartott Bos-teanu lakásán, ahol az okmányok nagyobb részét megtalálták. A ház-kutatás alkalmával nagyjértékű bankpapirokat és Bosteanu nevére kiállított detektivkönyvecskét is találtak. A rendőrség Bosteanut letartóztatta.

N.G. szemüvegek orrcsipesítők minden ízlés minden arc-forma és hivatás számára.
FRANZ TEJNOR & Co.
Temesvár II., Kossuth-tér. Telefon 5-61.

— Felhőszakadás és tűz. Dan-zig környékén az utóbbi napokban sorozatos felhőszakadások pusztí-tottak. Rengeteg lakás víz alatt áll. Olivában és Schönauban a villám tüzeket okozott, amelyek jelentékeny kárt tettek.

*** Takaréktűzhelyek,** fekete emailrozott, John-féle gőzmosó-gépek, ruhamángorlók, ruhaki-csavarógépek jutányosan kaphatók. Scherter Ottó vaskereskedése, Temesvár-Belváros.

Holnap este tartja az Andrássy-uti színház első előadását

Szokatlanul nagyarányú és élénk az érdeklődés a budapesti Andrássy-uti Színház művészegyüt-tésének temesvári vendégszereplése iránt. Csak két estén át játszanak a kitűnő művészek Temesvárott, prolongálás kizárva, mert köti őket a szerződés Arad, Nagyvárad, Kolozsvár, Marosvásárhely és Brassó városokba, ahol nem csekélyebb érdeklődéssel várják a kitűnő művészeket. A művészek között két volt kedvencét fogja viszontlátni Temesvár közönsége, a híres Gózon Gyulát és a még mindig nagyon szép Berky Lillyt, kik a Krecsányi-együttessel szereztek felejthetetlen estéket. A világhírű Dajbukát Ilona és Bársony István, Berky Jóska, a híres Nagy Endre II., Jankov-szky Mera, Hász Lajos, a bu-dapestiek kedvenc Lojzija, vala-mennyien elsőrendű nevek. Az ilyen együttes csak művészt nyújthat. Műsoruk a legválogatottabb és leg-ujabb szenzációkat tartalmazza és így Temesvár közönségének mind-két este elsőrendű művelzetben lesz része. Jegyek a színház elővé-teli pénztáránál naponta 10—1 és 4—6 óráig válthatók. A két előadás szombaton és vasárnap este lesz a városi színházban.

Van szerencsénk b. betéteseinkkel közölni, hogy a megváltozott pénz-viszonyokra való tekintettel

betéteink kamatlábát
folyó évi augusztus 1-i hatállyal
1%-al
leszállítjuk
Tisztelettel
**Nagyszebeni Általános Takaré-
pénztár Temesvári fiókja**

Rádió

Péntek. (Augusztus 1.) Budapest. 9 óra 15: A rádiózenekar hangversenye. 12 óra: A postások zenekarának hangversenye. 5 óra 15: Szórakoztató zene. 6 óra 20: Boschan Helly énekművész nő dal- és áriaestje. 6 óra 50: Debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye. 8 óra: Lampérth Géza Vér Judit rózsa címmű szindarabjának előadása a Studióból, utána Pataki-jazz. **Bécs.** 11 óra: Divatos dalok gramofonon. 12 óra: A Hauptzenekar hangversenye. 8 óra: Tausche Antal hangverseny-énekes dalai, utána szórakoztató zene. **Breslau.** 7 óra: Részletek Wagner operáiból gramofonlemezen. 8 óra 30: Tréfás rádiójáték öt színben. **Berlin.** 7 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 30: A rádiózenekar játéka. 10 óra 30: Fuvószzenekar szórakoztató zenéje. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Szórakoztató zene. 7 óra 30: Népdalok. 9 óra: Jankovics énekes hangversenye. 10 óra 30: Kávéházi zene. **Bukarest.** 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: A rádiózenekar játéka. 8 óra 30: Dalok. 9 óra 15: Könnyű zene. **Hamburg.** 7 óra 30: Kamarazene. 10 óra 50: Kabaré. **Kassa.** 8 óra: Hegedűhangverseny. 9 óra: Táncczene. **Langenberg.** 8 óra: Könnyű zene, utána jazzband. **Leipzig.** 7 óra 40: Szórakoztató zene. 10 óra: Táncczene. **Milánó.** 7 óra 30: Vegyes zene, utána szimfonikus hangverseny. **Prága.** 10 óra 15: Gramofon-táncczene. **Róma.** 9 óra: Offenbach. Az ezredobos leánya című operettjének előadása. **Stuttgart.** 8 óra 15: Offenbach A 66-os című operettjének előadása. 9 óra: Kávéházi zene. **Varsó.** 7 óra 35: Gramofonzene. 8 óra 15: Filharmonikus hangverseny.

Szombat. (Augusztus 2.) Budapest. 9 óra 15: Gramofonzene. 12 óra: A Tiszti Kaszinó zenekarának hangversenye. 5 óra 40: Katonazene. 7 óra 30: Hangverseny Tóth Erzsé, ifj. Toronyi Gyula és Kerpely Jenő közreműködésével. 9 óra: Szórakoztató zene, utána Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. **Bécs.** 11 óra: A Römisch-zenekar hangversenye. 1 óra: Gramofonzene. 3 óra 15: A Geigerzenekar szórakoztató zenéje. 6 óra 15: A Bohémek című éneknégyes derűs előadása. 8 óra: A Salzburgeri ünnepi játékok közvetítése. **Breslau.** 8 óra 30: Kabaréelőadás. 9 óra 35: Szórakoztató és táncczene. **Berlin.** 7 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Kabaréelőadás, utána táncczene. **Belgrád.** 9 óra: Pravosláv istentisztelet. 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Nemzeti zenekar hangversenye. 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny. **Bukarest.** 5 óra: A rádiózenekar hangversenye. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Kabaréest. 10 óra: Táncczene. **Hamburg.** 8 óra: A fekete erdei leány című operett előadása. 11 óra: Jazz-band. **Langenberg.** 8 óra: Vidám-est. 12 óra: Jazz-band. **Leipzig.** 7 óra 30: Szórakoztató zene, utána táncczene. **Milánó.** 7 óra 30: Kamarazene. 11 óra: Szórakoztató zene. **München.** 8 óra: Katonazene. 10 óra 45: Táncc- és szórakoztató zene. **Prága.** 8 óra 30: Balalajkazené. 9 óra: Fuvószzenekar hangversenye. 11 óra: Kávéházi zene.

Sport

A világbajnokság döntő mérkőzésén még az Uruguay követség ablakainak is jutott gól

Százhuszezer főnyi tömeg nézte végig a montevideói futballstadionban lezajló világbajnokság döntő mérkőzését, amikor is Uruguay és Argentina válogatottjai mérköztek a büszke címért. Az első félidő az argentinai csapat fölényét mutatta, amely két góllal vezetett. A második félidőben azonban Uruguay mindent elsöprő támadásba kezdett és hamarosan kiegyenlített, majd újabb két góllal a mérkőzést 4:2 (0:2) arányban megnyerte. Ezzel harmadik ízben nyerte el Uruguay a világbajnokság pálmáját. Amikor a pályán a zsűri kihirdette a döntést, a jelenlevő argentinaiak sűrű pfujolások közben éltették saját játékosait és az uruguayi csatárokat csak a rendőrség közbelépése mentette meg az inzultusoktól. A mérkőzés végén a két pártra szakadt közönség verekezésbe kezdett. A meccset rádióon is közvetítették és Argentina fővárosában, Buenos Ayresben az első félidő eredménye háttartalan lelkesedést váltott ki. A má-

sodik félidőben, amikor az uruguayi csapat egyik gólját a másik után rugta az argentinai kapus hálójába, a közönség tombolni kezdett és a kávéházak felszerelését összezúzta, majd az ott tartózkodó uruguayiakat megtámadták. Az utcákon ácsorgó tömeg a lapok sportjelentését leste és amikor a nemzeti válogatott vereségét kihirdették, kövekkel összetörték a lapok kirakatait, ezután zárt sorokban mintegy ezer főnyi tömeg megostromolta az uruguayi követség épületét is. A követség szolgálói hirtelen bezárták a palota kapuit, mire a tömeg dühében köveket szaggatott fel az utestről és azokkal a követség összes ablakait bezúzta. Végül is a rendőrségnek kellett a felbőszült tömeget szétoszlatni. Többszöri felszólítás után riasztó lövéseket adtak le, mire a tömeg szétoszlott. A tüntetésnek több sebesültje van, köztük két nő is. Az uruguayi követség megostromlása, hír szerint, diplomáciai bonyodalmakra vezethet.

A Ripensia bemutató mérkőzése szeptemberben lesz. Nagy érdeklődés előzte meg a Ripensia profiegyesület alakuló közgyűlését, amelyet, mint jelentettük a városháza nagytermében tartottak meg. A gyűlést Lázár Kornél dr. nyitotta meg, aki rámutatott arra, hogy a profiegyesület megalakulásának célja a bánági és romániai futballsport fejlesztése és a legkitűnőbb romániai játékosoknak az országba való visszaszerződésére, amivel a román futball jelentősen megerősödne. Ezután felkérte Jug a Liviusz drt, aki ismertette az alakuló egyesület alapszabályait, amelyeket a közgyűlés egyhangúlag elfogadott. Kimondták az egyesület megalakulását egy millió lei alapítókével, melynek harminc százalékát már be is fizették. Ez-

után az igazgatótanács és a végrehajtóbizottság megválasztása következett, melynek eredménye a következő: Igazgatótanács: Elnök Bocu Széver kormányzó. Tagok: Boleantu Valér dr., Baran Coriolan dr., Balázs Dénes, Totisz Rezső, Cucu Ádám, Cucu Victorian, Crenian Aurél, Eisler Béla, Feld Kálmán dr., Fränkel Ákos dr., Grosz Imre, Jonescu Gyula dr., Gruescu Tibor dr., Jancu Sándor dr., Lázár Kornél dr., Liuba Valér, Hiller Ernő, Loránd János, Nicolaevici Pál dr., Ney Simon, Nicorescu Özséb dr., Reda Vazul, Stancia Gyula, Weisz Arnold. Felügyelőbizottsági tagok: Popovici Virgil, Gruescu Liviusz dr., Schultz Arnold, Berger Jenő, Weisz Artur dr. Végrehajtóbizottság elnöke Lázár Kornél dr., alelnök Cucu Ádám, tagjai Liuba Kornél,

Három elválaszthatatlan fogalom:

Óriási kínálat
Legkedvezőbb bevásárlás

Lipcsei mintavásár

1600 árucsoport

9600 gyáros és nagykereskedő 24 országból; ezenkívül a külföldi vásárlóknak nagyszámu szakmailag szervezett áruház áll rendelkezésre, amelyeknek megbízottai a szövetségi iroda úján elérhetők.

Éljen a kedvező alkalommal, amelyet nyújt az

augusztus 31-én kezdődő

Lipcsei őszi mintavásár

Látogassa meg egyben az

„IPA”

(Nemzetközi szörme- és vadászati kiállítást)



Felvilágosítást nyújt a LEIPZIGERMESSAMT, LEIPZIG vagy tb. képviselője:

ANGERBAUER JENŐ, TIMISOARA I., Str. General Praporgescu 3

Feld Kálmán dr., Grosz Imre, Balázs Dénes, Cucu Vazul és Loránd János lettek. Az egyesület segítségével lázas munkával dolgozik, a csapat az őszi szezonra teljesen harcra készen álljon első bemutató mérkőzését a Romsia valószínűleg szeptember nyolcadikán tartja, amikor a prágai utáviával méri össze erejét.

Közgazdaság

A sikkasztó igazgató tag miatt. A Molinum tevékeny szövőgyár tegnap G. Dezső dr. ügyvéd útján összeállításához körlevelet intézett és a bíróságot kért, hogy a vádlott az egyik igazgatósági tagként a cég közli, hogy a vállalat sikkasztásai juttatták jelenlegi helyzetébe. Ez a megállapítás azóta külföldre szökött és jelenleg ismeretlen helyen tartózkodó G. Dezső Józsefekre vonatkozik. Sokan kérik, hogy a hitelezők az egyezségi ajánlatot elfogadják.

Német gyártmányok védelme. A német birodalmi igazságügyi miniszter rendelete értelmében a 1904. évi törvényre való hivatkozással a lipcsei őszi mintavásárra kiállított mintákra, gépekre és a vasúton bemutatott bármilyen készítményre a szabadalmi védjegy törvény értelmében az augusztus 31. és szeptember 31. között folyó mintavásárra a technikai és építészeti kiállításra augusztus 31. és szeptember 31. között lezajló tektisztivására, valamint a szeptember 4-ig tartó sportcikkvásárra is.

Román-magyar vasúti konferencia Békéscsabán. Az augusztus 31. és szeptember 31. között Magyarországra induló kocsiszükségletnek biztosítása tárgyában a román és magyar vasutak képviselői tegnap Békéscsabán konferenciát tartottak. Az értekezleten román részről Turcu Vintila és Constantinescu János braszovi vasúti felügyelők, Mihailovics Sándor és Králics Béla felügyelők a temesvári forgalmi felügyelő részéről, Rimbas Romulusz pedig az aradi forgalmi hivatal részéről vettek részt. A konferencia teljes megegyezéssel végződött és Romániából ekszportálandó szállományok vagon szükségletét biztosították.

A budapesti tőzsde jegyzés (Julius 31.) Leszámitolóbank 87, Kereskedelmi Bank 105, Angol Magyar Bank 75, Magyar Hitel 68, Pesti Hazai 178, Drasche 12, Csáky-Prackfalvi —, Urikányi 96, Rima 68.6, Salgó 38.6, Általános Készlet 549, Beocsini —, Nasz 122, Spodium —, Szikra 27, Ganz-Danubius 84.5, Magyar cukor 101.9, Délcukor 101, Lipták —, Egység 11, Nóva 25.2, Temesvári Szekély —, Temesvári Sör —.

Szerkesztői üzenetek

D. 293. számú előfizető. Stadion-sorsjegyek huzása augusztus tizedikén lesz Temesvárott Tiszti Kaszinóban. Ez az utolsó huzási terminus. 13.379. számú zsidó kórház sorsjegye — amint erről hivatalos jegyzékben meggyőződünk — nem nyert.

Próhirdetések

PRÓHÍRDETŐINK FIGYELMÉBE.

Fekén át nagy anyagi áldozatok az új kedvezmény nyújtottuk az apróhirdetőknek, hogy minden havi kiadás után díjmentesen közölhet egy-egy tíz szögig terjedő apróhirdetést. A gazdasági viszonyok között, a közjótékonykodás érdekében hozott állandóan növekvő kiadásaink arra kényszerítették, az ingyenes hirdetések rendjét augusztus hó elsőjével megszüntessük. Kizárólag előfizetőket továbbra is az új kedvezmény nyújtjuk, hogy ugyanazon a hirdetés másodszori folytatásánál huszonnégy, harmadszori közlésénél ötven, negyedszeri közlésénél hetvenöt százalék engedményt adunk, de a szögig pedig díjmentesen közöljük.

Indazoknak, akik állást keresnek, vagy akik elfoglalható állást hirdetnek, apróhirdetésükön százalékos kedvezmény nyel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanélküliség közepén az állásközvetítést olcsóbbá tegyük. Az ilyen állásközvetítő hirdetés ára tíz szögig tizenöt le. Egy szó ára a többi apróhirdetésnél három le, vastagabb betűvel, legkisebb apróhirdetés áránca le.

hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, a számlakiírás és pénzbeszedés díjébe költséggel jár.

az este hat óráig behozott apróhirdetések másnap reggel megjelennek, az este hat óráig beküldött apróhirdetések másnap reggel csak huszonnégy óráig jelenhetnek meg, vagyis az esetekben a legolcsóbb apróhirdetés ára harminchat le.

Eligyes hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jellegével ellátott irásajánlatot kell beküldeni. Az országban apróhirdetéseket eredeti áron felvesz a Déli Hírlap részére: March-traffic, Kálvária-utca 1.

A Gyárvarosban: Kardos trafik, Kossuth-tér, Gránátos-utca 10.

Ne üljön fel hangzatos reklámoknak, mert ha

jövőjét meg akarja tudni,
csak az

gazi jósnőt

keresse fel
Bonnáz-utca 16. sz. I. em. ajtó 2

Alkalmazás

Szorgalmas bejárónő
Annali belépésre kerestetik. I., Ánka-u. 1, II. em. Vargáné. (2322)

Kifutófiú
Almaz Tarján papirkereskedés, I., Nyadi-ut 6. (2323)

Egyedülálló férfihez
Keresnek középkorú jobb nő, ki a köztudott fűzéshez ért. Cim a kiadóban. (2324)

Adás-vétel

Tanyát vennék
Keresnek, Ujszentesen. Cim a kiadóban. (2309)

Pékműhelyemet
szereléssel átadnám, vagy eladom. Fodor, III., Tirol-u. 56. (2305)

Antik butordarabokat
Keresnek áron megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Világos hálószoba
egy konyha-berendezés eladó. Csicsa-tér 6, d. u. 3 órától. (2316)

Földrengés

írta: **KUBAN ENDRE**

A Déli Hírlap eredeti regénye

11. folytatás

— Nem vetjük meg azt se, ippeghogy van még annyi hely a gyomrunkban, amennyi még egy pohár bor számára kell, — vélekedett Fertályos Bálint és tartotta a poharát a pap által emelt üveg alá.

Pár perc múlva szívélyes bucsuzkodás után Kovács Klári, a falu új tanítónője, Bálint bácsi kíséretében hazafelé tartott.

Az egész falu békésen aludt már. A kocsmá is behunyta már pisiláló szemét, az ablakon keresztül világitó lámpását.

Néhol egy-egy istállóból csendes tehénbőgés hallatszott.

Hol itt, hol amott hangosat vakantott valami kuvasz. A harmadik-negyedik utcában megnyugtató választ kapott másik kutyatársától, aki jelentette, hogy minden rendben van. Rossz ember, tolvaj nem jár sehol.

A felvégről hallatszott a körútjában odaérkezett éjjeli bakter elmosódó kiáltása:

Emberek, intlek a jóra,
Már tizenegy óra az óra,
Tűzre-víze vigyázatok,
Békességben aludjatok.

Az öreg Bálint szaporán beszélt, de lassacskán lépkedett. Klári nem nagyon figyelt a szóra, mert saját gondolataival volt elfoglalva.

Néha-néha fölnevezett a csillagos égre. Ott ragyogtak az ég firmamentumának örök mécsesei.

Tudta, hogy édesanyja, aki álmatlanságban szenved, szokása szerint ilyenkor a lakás nyitott ablaka mellett ül és el-elnézi a csillagokat.

Klári a menybolt legmagasán egy fényes, nagy csillagot látott. Annak küldte gondolatát:

— Mondd meg az anyámnak, te égi hírnök, hogy itt vagyok a falun, egyszerű magyarok között, akik szeretettel fogadtak. Mondjad meg anyámnak, hogy ne aggódjék értem, mert jól vagyok itten.

Klári szerette volna, hogy ennek az üzenetnek a látható jelei fénylő betűk ragyogásában jelenjenek meg a csillag lapján és a csillogó korongról azokat édesanyja, de csakis édesanyja egyedül, olvashassa le.

Ámbár erre a csudára hiába várt, de azért tudta, érezte mégis, hogy a csillag közvetítésével a távolságokon át a szeretet hatalmas érzésének segítségével anyja mégis megtudja, hogy legkisebbik leánya is szerencsésen révbe érkezett.

Mikor beléptek végre Gomolyó Flórisék portájára, a kutya farkcsóválva sompolygott feléjük.

— Csiba te, hátra, Lompos, — kergette vissza Bálint az ebet, — nehogy ippeg a kisasszonykát akard bántani.

— Dehogy is bánt az engem, Bálint bácsi, látja, hogy mennyire hizeleg nekem.

És ezzel megsimogatta a hozzája dörgölőző állat koponyáját.

— Ippeg már ez a kuvasz is szereti magát, kisasszonyka, — mondta halkán az öreg mosolyogva.

A tornácra Klári elvált Bálinttól. — Jóéjszakát, Bálint bácsi, köszönöm, hogy hazahozott.

— Ippeghogy szívesen tettem. Máskor is, ha ippeg nem akad különb gavallérja, mondok, mint az olyan magamfajta vén csont, la!

Jóízűen kacarászott, aztán megtoldotta a szavát:

— Nyugodalmass jóéjszakát, kisasszonyka!

Klárika nemsokára ott állott a Gomolyó ház tiszta szobájában, amely most a lakása lett.

Sötétség fogadta. Akkor eszébe jutott, hogy Gomolyó Flórisné milyen figyelmes volt, amikor este a paphoz való indulásakor egy skatulya gyufát adott a kezébe.

— Tegye ezt a pakli masinát a szatyorjába, kisasszonyka, hogy majd világot gyujthasson, ha hazaérkezik.

Sercegéssel lobbot vetett a gyufa, utána pedig mindjárt égett az asztal közepére helyezett gyertyatartóban a gyertya is.

Az ágy meg volt vetve és puhán, fehéren, magát kínálón mosolygott Klári.

Körülnézett a szobában.

Mindenütt az a csín, az a bizalmasság, otthonosság, kedvesség, amely már délután is elbájolta.

Ugy érezte, hogy igazán otthon van.

Tett-vett még a szobában, ide-oda mozgott.

A gyertyától megvilágított alakja magas árnyat vetett a falakra.

Vetkezés közben megállott Szűz Mária képe előtt és szívből imádkozott.

Aztán keresztet vetett.

Elfujta a gyertyát és belebújt az ágyba.

Jóleső érzés fogta el, amint a fehér gyolcs körülölelte a testét. Édes nyugalom fogta el, amint a fejét a lágy pihétől duzzadó párnára hajtotta.

Aztán eszébe jutott lányok babonája az első álomról az új lakásban és arról, hogy előbb meg kell olvasni a szoba négy sarkát.

A sötétségben nem látta ugyan a sarkokat, azonban arra felé mozgatta a fejét, amerre azokat sejtette és lassu ajkmozdulattal számolgatni kezdett:

— Egy... kettő... három... négy...

Annyira elfogta álomosság, hogy már annak is örvendett, hogy a szobának nincsen több sarka és nem kell tovább számolgatni.

Nagyot ásított és a következő percben már aludt is.

(Folyt. köv.)

Rövid bécsi zongora
elutazás miatt nagyon olcsón eladó. II., Tej-u. 1. (2308)

Butorokat

legolcsóbban kaphat
R. WINKLER-nél
Komplett keményfa hálószobákat 10.000 leért, ugymint egyes butordarabokat is II., BUZIÁSI-UT 12. sz. 2-es villamos végállomásánál. A TURUL cipőgyárral szemben.

Fehér lószőr-matrac,
kottaállvány, lámpák és 4 drb. nagy plüssfotel olcsón eladó. Hitelbank II. em., ajtó 4. (2203)

Forgalmas helyen
jólmenő vendéglő jutányos áron átadó. Ugyanott egy új daráló, kötőgépek, villanymotor minden elfogadható áron eladó. Bővebbet: Wollberg, II., Tél-u. 1. (2319)

Jóforgalmu fűszerüzlet
és vendéglő, házzal és két hold földdel Gyárvarosban kiadó nagy eladó. Cim a kiadóban. (2320)

Igen olcsón eladó
konyhabutor, aranyrámás nagy tükör, különböző asztalok, kis mángorlok, gyalult ládák, IV., Kossuth-Lajos-u. 31, ház mesternél. (2321)

Scharff Jenő-féle faj-dinnye

(Turkesztán)
nagyban és kicsinyben kapható
Józsefv., E CKSTEIN, halkereskedés
Skudier-tér 1
Gyár, Teodorescu János, fűszerüzletében, Mérleg-utca 4, Baromfi-piacon
Telefon 19-17

Lakás

Egy szoba, konyha
előszoba, éléskamra, szép utcai lakás Józsefvárosban (Mária közelében) augusztus 1-től kiadó. Telefon 13-81. Érdeklődni reggel 8-tól este 10 óráig. (888)

Modern
3 szobás lakás kerestetik. Cim a kiadóban. (2315)

Egy szoba-konyhás
pincelakás augusztus 15-re vagy szeptember 1-re kiadó. III., Batthyányi-u. 4. (2317)

Üres szoba
azonnalra kiadó. Belváros, Corvin Mátyás-u. 4. (2318)

Különféle

Jólmenő fűszerüzlet
lakással együtt kiadó. Érdeklődni II., Távirda-u. 20. (2310)

Ujdonság!

Önt érdekelni fogja!

Rendelje meg nálunk a „General-Publication den Haag” kiadásában megjelent

„A-Z” nemzetközi, az utazási kifejezéseket tartalmazó 10 nyelvű zsebszótárt.

10 nyelv egy müben

A legnagyobb könnyedséggel leklüdi az „A-Z” zsebszótárral minden nyelvbéli nehézségeit: Használatban egyszerű és praktikus. Nélkülözhetlen minden utazó részére, levelezésnél is, alkalmas valóban használatos kifejezések elsajátítására és nyelvyakorlat céljaira.

A zsebszótár ára 100 lei

melyből előfizetőinknek 5% engedményt adunk, az összeg előzetes beküldése után portómentesen szállítjuk. Utánvét mellett megrendelésnél a postaköltséget felszámítjuk.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalánál.

Átvettem az Imperial szállót Lugoson
kényelmesen, ujonnan és előkelően berendezve, 23 szobával, fürdőszobával. :- A legszolidabb szoba-árak, figyelmes kiszolgálás. Utazóknak 10% engedmény. **ETTEREM** a házban. Tulajdonos:

WEISZ IGNÁC volt temesvári Ferdinánd-szálló igazgató

Déli Hírlap

SZOMBAT
1930 AUGUSZTUS 2

LEGUJABB

ÉJFÉL UTÁN
ÉRKEZETT JELEN

Vaida belügyminiszter állása megrendült, mert a szélsőséges elemekkel szemben gyengének mutatkozott

A bukaresti országos rendőrigazgatóság az ügyészséggel egyetértőleg még mindig messzire menő nyomozást folytat a különböző szélsőséges szervezetek ellen. A vasgárda legutóbbi moldvai gyakorlatozása után az Adeverul szenzációs leleplezést közöl a vasgárda és a Gábor arkangyal néven ismert szervezetek működéséről. A lap megállapítja, hogy a nyomozás arra a szenzációs leleplezésre vezetett, amely szerint ez a két szervezet az egész országban messzeágazó összeesküvést szőtt. Ugy a vasgárda, mint a Gábor arkangyal szervezet kimondott terrorista alakulat és a hatóságok a nyomozás során lefoglalták alapszabályait is. Az alapszabályok egyik pontja szerint azok, akik valamelyik szervezet titkát elárulják, halálbüntetéssel lakolnak.

Az eddigi nyomozás eredménye a maga teljes egészében csak napok múlva lesz ismeretes, azonban az eddigi adatok alapján az Adeverul úgy hiszi, hogy Vaida belügyminiszter állása megrendült.

A vizsgálat eredménye ugyanis megállapította a belügyminiszterium gyengeségét és a nyomozás olyan konkrét adatokat produkált, amelyek szerint a belügyminiszteriumhoz közelálló néhány egyén súlyosan van kompromittálva. Az ország közvéleménye érdeklődéssel várja most a nyomozás lefolytatásáról szóló hivatalos jelentést, amely az egész országra kiterjedő összeesküvési hálózatot leleplezi.

A legutóbbi antiszemita események a diplomáciai karban is áldozatokat követelnek. Az Epoca jelentése szerint Mironescu külügyminiszter külföldi utjáról ma érkezik vissza Bukarestbe. A külügyminiszter visszaérkezése után a diplomáciai karban nemcsak a meghatalmazott miniszterek, hanem a követségi főtisztviselők sorában is nagymérvű változások lesznek. Mironescu előterjesztésére a kormány több külföldi követet visszarendel és részben belső szolgálatra osztják be őket, részint rendelkezési állományba kerülnek.

A külföldi meghatalmazott miniszterek ugyanis elfelejtették

tették értesíteni a kormányt, hogy a szélsőséges elemek izgatásai a külföldön milyen hatást váltottak ki.

Eddig ellenzéki politikus szájából még nem hanzott el nyilatkozat, amely az antiszemita agitációval foglalkozott volna. B r a t i a n u György most Jasiban az újságírók előtt a legutóbbi eseményekkel kapcsolatban hosszabb nyilatkozatot tett és a következőkben szögezte le az álláspontját:

— Az ország válságos politikai és gazdasági helyzetben van. Azok az agitációk, amelyek az országot izgalomban tartották, nehézségeket okoznak nemcsak a belföldön, hanem külföldön is szinte az anarchia felé vezetnek. Tény, hogy ezek

miatt megrendült a külföldön az ország hitele.

Éppen ezért a lehető legridegebb és legkiméletelebb intézkedéseket kell fogantatni az ország rendjének, nyugalmanak megóvására és a külföld bizalmának megvédésére.

Ebben az országban lakó minden egyes embernek vallásra, fajra, nemzetiségre és származásra való tekintet nélkül joga van a békés fejlődéshez. Az államhatalomnak kell ezt a fejlődést biztosítani és felelősen intézményesen őrködni. Még egyszer hangsúlyozom, hogy szigorú intézkedések szükségesek ahhoz, hogy az ország visszanyerte nyugalalmát.

A villám becsapott a Steiner-féle fatelep istállójába és három ló odaveszett

A gyárvárosi állomással szemben levő Steiner-féle fatelepen tegnap este tűz ütött ki, amelynek az egyik istálló és három ló áldozatul esett. A tegnapi viharral kapcsolatban este kilenc óra tájban a villám becsapott a fatelepen levő istálló épületébe, a villanyvezeték megsérült, rövidzárlat támadt és percek alatt lángokban állott az istálló. Azonnal értesítették a tűzoltóságot, amely gyorsan a helyszínén termett és főleg a nagymennyiségű faanyag megmentését szorgalmazta. Az istállóban levő

lovak közül három elpusztult, egy pedig súlyos égési sebeket szenvedett. Az összes városrészek tűzoltói egy órai munka után a lángokat elfojtották. Az istállóban levő állatokat nem lehetett megmenteni a fojtó füst miatt.

A tűz színhelyén megjelent Boleantu Valér dr. megyei prefektus, Crenian Aurél rendőrprefektus és Boroanca Aurél titkár is. Boleantu személyesen intézkedett az oltás körül, amely a nagyobb kárnak még idejében elejét vette. A fatelep anyagraktára megmenekült.

Tőzsdei árfolyamok

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Zürichben a lei 306, Párisban 15'15.

Temesvári magánárfolyamok 1930 augusztus 1-én reggel:

Az alábbi számok a mai árfolyamok középkurzusát jelentik.

Angol font 817.32 $\frac{1}{2}$, Dollár 168'10, Hollandi forint 67'70, Dinár 2'98, Francia frank 6'62, Olasz lira 8'83,50, Cseh korona 5, Német márka 40.12, O. schilling 23'57, Magyar pengő 29'48, Svájci frank 32'68, Belga frank 23'50.

Terményárak:

Idei 79—80 kilós buza 465 lei, 78—79 kilós buza 460, aradmegyei 77-es buza 440, felsőtorontáli 80-as buza 470, zab (regáti) 370, tengeri 350, korpá 300, burgonya 210, árpa 330, tökmag 950 lei száz kilónként.

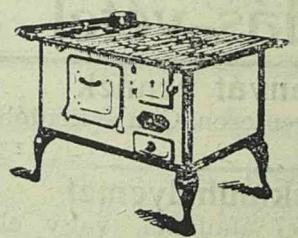
Holttestek ezhevernek Kina vérrel itó utcáin

Kinában a kommunisták újabb zavargásokat rendeztek. Császában a kommunisták megrettek a külföldi konzulátusok teit, bevették az ablakokat, a geneket pedig nyílt utcán madták ugy, hogy kényteleneltak a kikötőben horgonyzó hajmenekülni. Sanghaiból érkezeltujabb jelentések szerint Császában az összes középületek rohevernek, az utcák tele vannakholttestek ezreivel és a kommisták vérengzése egyre veszedsebb arányokat ölt. Kina köztársaságában napok óta a legborzalmasabb állapotok uralkodnak. Nankingi kormány tekintélye vámegingott. A kommunisták megrettek a Paos amerikai ágenszádot is, amely állampolgáradelmére a kikötőben horgonyozott. A hajón levő matrózok közülmegsebesült és egy meghalt. Amadó kommunistáknak is sokmalottjuk van. Csankcsa felé amerikai és japán ágyúszövednek utban, hogy a rend helyállítását biztosítsák.

Elnémi ott magyar kúhajlék. A kormány iskolapolitínak most egy újabb magyar isesett áldozatul. A tordai reformegyház megszünteti az ottani románus leánygimnáziumot, melynyolc évvel ezelőtt nagy költséépitett. A kormány a gimnáznyilvánossági jogát nem adtaugy, hogy a szép jövő eléintézet tanulóit megcsappantakgimnáziumot csak nagy arerőfeszítések árán lehetett felteni. A gimnáziumot most bezés ezzel a vármegye egy magyar iskolája szünik meg.

Dajbukát Ilona és Bársony Is Szombaton este 9-kor felléptak a városi színházban.

JUNGINGER FERENC épület- és műlakatos



Elvállal minden eszmába való munkák állandó raktáron saját gyárműveit. zománcozott asztali tüzhelyeket és zománcozott jégsekrényeket nikkelezett alkatrészekkel. Kém-utca 2. sz.